

Лист, що приходиться раз на рік

Тиждень 16 “Свято наближається”, урок 76

Уривок із твору Джона Рональда Руела Толкіна “Листи Різдвяного Діда”.
Написання листів

Обладнання і матеріали

- підручник “Українська мова та читання” (автор Г. Остапенко), с. 128–129;
- роздруківка “[Новорічні персонажі](#)”;
- роздруківка “[Структура листа](#)”.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Привітання “Покажіть настрої”.

Покажіть, будь ласка, який у вас настрої. Чи можемо ми розпочати роботу? Усі усміхаються?

Запитання до дітей

- Розкажіть одне одному, як у ваших родинах зазвичай святкують Різдво та Новий рік?

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Світлини з [новорічними персонажами](#) варто роздрукувати й почепити на дошку.

Фінляндія

На своїй батьківщині, у Фінляндії, він більше відомий як Йоулупуккі, що в перекладі означає “різдвяний козел”. Таке дивне прізвисько фінський Дід Мороз отримав завдяки сільським жителям, які в Різдвяну ніч одягали шубу й розносили по домівках подарунки. Через це у XIX столітті його зображували в козлиній шкурі, інколи навіть з маленькими ріжками. Зараз Йоулупуккі має вигляд звичного нам Діда Мороза — з білою бородою та вусами, одягнений у червону шубу, підперезану поясом. На голові в нього червона шапка.

Мешкає фінський Санта у своїй хатині з дружиною Муорі (що перекладається як “стара господиня”) і сімейством гномів. Його маленькі помічники впродовж року сидять у печерах і слухають, як поводяться діти в усьому світі. Перед Різдвом вони розбирають пошту і допомагають готувати й пакувати подарунки.

Білорусь

У Білорусі Дід Мороз чимось схожий на нашого, називають його Дзед Мароз. Одягнений у довгу до п’ят шубу, спирається на чарівний посох. Живе він у своїй резиденції на території національного парку “Біловезька пуца”. Крім будинку Дзед Мароза, у маєтку є окремий дім для Снігуроньки, де зберігаються подарунки та дитячі листи.

Норвегія та Гренландія

У Норвегії та Гренландії подарунки приносять гном Юленіссен і маленькі домовики Ніссе, які весь рік сплять у затишному місці, а в грудні прокидаються і підкидають у панчішки подарунки. Домовички носять в'язані ковпачки і дуже люблять солодощі. Щоб їх задобрити, діти залишають біля ялинки всілякі смаколики.

За іншою легендою, Юленіссен вважається молодшим Дідом Морозом. Він живе серед вічних снігів у своїй хатинці й майструє різдвяні подарунки. Переміщається на упряжці, яку везуть лисиці. А ближче до Різдва поселяється біля людей, наприклад, у хліві. Юленіссен схожий на гнома. Одягнений він у брюки до колін і гольфи, взутий у дерев'яні черевики, на голові носить ковпак.

В'єтнам

В'єтнамський Дід Мороз — Тао Куен. Його ще називають духом сімейного вогнища. Інколи він має вигляд дракона, а інколи — старця. За сім днів до Нового року вирушає на небо до верховного божества Нгау Хоанга, щоб доповісти небесному владиці про добрі справи та вчинки всіх членів сім'ї. Аби задобрити Тао Куена, біля його зображення ставлять багато солодощів.

Італія

Італійський Дід Мороз — Баббо Натале. Цей новорічний чарівник заходить до будинку через комин, біля якого йому залишають чашечку молока. Подарунки кладе у червоні шкарпетки, підвішені біля каміна. У Баббо Натале є подруга — відьма Бефана. Зовні схожа на Бабу-Ягу з російських казок — горбатий ніс, сиве волосся, яке стирчить з-під хустки, одягнена в лахміття і літає на мітлі. Бешкетникам Бефана приносить вуглинку, а слухняним дітям — всілякі солодощі.

Австралія

Австралійський Санта-Клаус одягнений у легкі шорти й любить серфінг. Зазвичай зустріти Санту можна на пляжі — там він і роздає подарунки дітям.

Японія

Сегацу-сан (у перекладі — господар Нового року) — новорічний персонаж Японії. Одягнений у яскраве блакитне кімоно й ходить пішки по Японії цілий тиждень. Цей час японці називають "золотим тижнем". Він зазирає в кожен дім, але без подарунків — подарунки дітям вручають самі батьки.

РОБОТА З ПІДРУЧНИКОМ

1. Читання твору "Листи Різдяного Діда" Джона Толкіна (завдання 2, с. 128–129 підручника) самостійно (мовчки або пошепки).

Запитання до дітей

- Чи уявляли ви колись життя Діда Мороза?
- Чи схожі ваші уявлення на те, що описав автор твору?
- Які відчуття викликав у вас опис подій на Північному полюсі?
- Що ви дізналися з листа про Різдяного Діда, Білого Ведмеда та Місячанина?

2. Завдання № 4, с. 129.

Різдвяний Дід	Білий Ведмідь	Місячанин

3. Завдання № 5, с. 129.

Нині рідко можна зустріти людину, яка несе лист у конверті на пошту. Але етичні норми листування збереглися в діловому електронному листуванні. З друзями ми спілкуємося простіше, намагаючись вживати менше слів. Але часом так хочеться згадати минуле й сісти за чистий аркуш паперу, на якому можна викласти безліч думок і розповісти про багато подій. А отримати такий лист особливо приємно.

- Чи любите ви отримувати листи?

Словничок

Етика — дисципліна, яка вивчає мораль, суспільні норми поведінки.

- Уважно прочитайте "[Структуру листа](#)" перед тим, як почнете виконувати домашнє завдання.

4. Завдання № 6, с. 129.**ЗАВЕРШЕННЯ УРОКУ**

*Ось і скінчився урок,
І дзвенить для нас дзвінок!
Попрацювали добре, друзі,
Відпочиньте по заслугі!*

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Напишіть лист другові чи подрузі.

*Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**,
школа "Соняшник", м. Київ*